

Сборник съдебна практика

Дело C-377/17

Европейска комисия
срещу
Федерална република Германия

Решение на Съда (четвърти състав) от 4 юли 2019 година

„Неизпълнение на задължения от държава членка — Услуги на вътрешния пазар — Директива 2006/123/ЕО — Член 15 — Член 49 ДФЕС — Свобода на установяване — Възнаграждения за проектантски услуги на архитекти и инженери — Минимални и максимални тарифи“

1. *Свобода на установяване — Свободно предоставяне на услуги — Услуги на вътрешния пазар — Директива 2006/123 — Изисквания, които подлежат на оценка — Национална правна уредба, установяваща система на минимални и максимални възнаграждения за проектантските услуги на архитекти и инженери — Обосноваване — Доказателствена тежест върху държавата членка — Обхват*
(член 15 от Директива 2006/123 на Европейския парламент и на Съвета)

(вж. т. 64, 65 и 85)

2. *Свобода на установяване — Свободно предоставяне на услуги — Услуги на вътрешния пазар — Директива 2006/123 — Изисквания, които подлежат на оценка — Национална правна уредба, установяваща система на минимални и максимални възнаграждения за проектантските услуги на архитекти и инженери — Недопустимост — Обосноваване — Гарантиране на качеството на услугите и защита на потребителите — Нарушение на принципа на пропорционалност*
(член 15, параграф 2, буква ж) и параграф 3 от Директива 2006/123 на Европейския парламент и на Съвета)

(вж. т. 66—71, 76—82, 88, 89, 92—95; т. 1 от диспозитива)

Резюме

В решение Комисия/Германия (C-377/17), постановено на 4 юли 2019 г., Съдът приема, че запазвайки задължителни тарифи за проектантските услуги на архитекти и инженери, Федерална Република Германия не е изпълнила задълженията си по Директива 2006/123¹.

¹ Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година за услугите на вътрешния пазар (ОВ L 376, 2006 г., стр. 36; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 58, стр. 50).

Съдът е следвало да разгледа германска правна уредба, установяваща система на минимални и максимални възнаграждения за проектантските услуги на архитекти и инженери. Според Федерална република Германия минималните тарифи имали за цел да гарантират качеството на проектантските услуги и защитата на потребителите, докато максималните имали за цел да осигурят защитата на потребителите, като гарантират прозрачност на възнагражденията и възпрепятстват прекомерните възнаграждения.

Според Съда разглежданите възнаграждения попадат в приложното поле на разпоредбата на Директива 2006/123, задължаваща държавите членки да извършат оценка дали правните им системи предвиждат изисквания, които подчиняват упражняването на дадена дейност на спазването от доставчиците на минимални и/или максимални тарифи². За да съответстват на целите на тази директива, такива изисквания трябва да бъдат недискриминационни, необходими и пропорционални на осъществяването на наложителна причина, свързана с обществения интерес³.

Тъй като посочените от Федерална република Германия цели са признати от практиката на Съда като наложителни причини, свързани с обществения интерес, Съдът анализира годността и пропорционалността на германската система на възнаграждения.

На първо място, що се отнася до минималните тарифи, най-напред Съдът констатира, с оглед на решение от 5 декември 2006 г., Cipolla и др. (C-94/04 и C-202/04), че съществуването на минимални възнаграждения за проектантските услуги по принцип е годно, предвид характеристиките на германския пазар, да допринесе за гарантиране на високо качество на тези престации. Всъщност с оглед, от една страна, на големия брой участници на пазара на проектантски услуги и от друга страна, на голямото неравенство в информираността между доставчиците на проектантски услуги и потребителите, характерно за този пазар, може да съществува риск тези доставчици да се впуснат в конкуренция, която може да се изрази в предлагането на услуги с отстъпки и дори до отстраняването на оператори, предлагащи висококачествени услуги в резултат на неблагоприятен за тях подбор. В такъв контекст налагането на минимални тарифи може по естеството си да допринесе за ограничаване на този риск, като попречи на предлагането на услуги на цени, които са недостатъчни да гарантират в дългосрочен план тяхното качество.

Въпреки това по-нататък Съдът приема, че минималните тарифи не са годни да гарантират постигането на преследваните цели. Според Съда обстоятелството, че извършването на проектантски услуги не е ограничено само за някои професии, подлежащи на задължителен надзор съгласно професионалната правна уредба или посредством камари на занаятите, показва непоследователност в германската правна уредба с оглед на целта за запазване на високо качество. Всъщност минималните тарифи не могат да бъдат годни за постигане на дадена цел, ако осъществяването на услугите, които са подчинени на тези тарифи, не е самото то съпътствано от минимални гаранции, позволяващи да се осигури качеството на посочените услуги.

На второ място, що се отнася до максималните тарифи, Съдът отбелязва, че макар такива тарифи да са годни по естеството си да допринесат за защитата на потребителите, Федерална република Германия не е доказала причините, поради които предоставянето на разположение на клиентите на ориентацията относно цените на различните категории услуги, като по-малко рестриктивна мярка, не би било достатъчно за постигане на

² Член 15, параграф 2, буква ж) от Директива 2006/123.

³ Член 15, параграф 3 от Директива 2006/123.

посочената цел по подходящ начин. От това следва, че изискването за фиксиране на максимални тарифи не може да се счита за пропорционално спрямо тази цел.